

قانون جامع حمایت از حقوق معلولان و آیین نامه های مصوب ۳۸۳۱ اجرایی

بسمه تعالی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

قانون جامع حمایت از حقوق معلولان که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ شانزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و بدون رایبه نظر از سوی شورای نگهبان در مهلت مقرر در اصل نود و چهارم قانون اساسی طی نامه شماره ۶۸۳۱.۳۸۳۱ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است، به پیوست جهت اجراء ابلاغ می/۳/۱۷۰۶ مورخ ۶

رئیس جمهور

قانون جامع حمایت از حقوق معلولان

ماده یک

دولت موظف است زمینه‌های لازم را برای تامین حقوق معلولان، فراهم و حمایت‌های لازم را از آنها به عمل آورد.

تبصره: منظور از معلول در این قانون به افرادی اطلاق می‌گردد که به تشخیص کمیسیون پزشکی سازمان بهزیستی بر اثر ضایعه جسمی، ذهنی، روانی یا توام، اختلال مستمر و قابل توجهی در سلامت و کارائی عمومی وی ایجاد گردد، به طوری که موجب کاهش استقلال فرد در زمینه‌های اجتماعی و اقتصادی شود.

ماده دو

کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و موسسات و شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی موظفند در طراحی، تولید و احداث ساختمان‌ها و اماکن عمومی و معابر و وسایل خدماتی به نحوی عمل نمایند که امکان دسترسی و بهره‌مندی از آنها برای معلولان همچون افراد عادی فراهم گردد.

تبصره ۱: وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی موظفند جهت دسترسی و بهره‌مندی معلولان، ساختمان‌ها و اماکن عمومی، ورزشی و تفریحی، معابر و وسایل خدماتی موجود را در چارچوب بودجه‌های مصوب سالانه خود مناسب سازی نمایند.

تبصره ۲: شهرداری‌ها موظفند از صدور پروانه احداث و یا پایان کار برای آن تعداد از ساختمان‌ها و اماکن عمومی و معابری که استانداردهای تخصصی مربوط به معلولان را رعایت نکرده باشند خودداری نمایند.

تبصره ۳: سازمان بهزیستی کشور مجاز است بر امر مناسب سازی ساختمان‌ها و اماکن دولتی و عمومی دستگاه‌های مذکور در ماده فوق نظارت و گزارشات اقدامات آنها را درخواست نماید.

تبصره ۴: آیین نامه اجرایی ماده فوق ظرف ۳ ماه مشترکاً توسط وزارت مسکن و شهرسازی، سازمان بهزیستی کشور و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده سه

سازمان بهزیستی کشور موظف است در چارچوب اعتبارات مصوب در قوانین بودجه سالانه اقدامات ذیل را به عمل آورد.

الف) تأمین خدمات توانبخشی، حمایتی، آموزشی و حرفه آموزی مورد نیاز معلولان با مشارکت خانواده‌های معلولان و همکاری بخش غیردولتی (خصوصی، تعاونی، خیریه) و پرداخت یارانه (کمک هزینه) به مراکز غیردولتی و خانواده‌ها

ب) گسترش مراکز خاص نگهداری، آموزشی و توانبخشی معلولان واجد شرایط (معلولان نیازمند، معلولان بی‌سرپرست، معلولان مجهول‌الیه، معلولان با ناهنجاری‌های رفتاری) با همکاری بخش غیردولتی و پرداخت تسهیلات اعتباری و یارانه (کمک هزینه) به آنها

ج) تأمین و تحویل وسایل کمک توانبخشی مورد نیاز افراد معلول

د) گسترش کارگاه‌های آموزشی، حمایتی و تولیدی معلولان و ارائه خدمات توانبخشی حرفه ای به معلولان جهت توانمندسازی آنان

۹۶۳۱ مستثنی خواهد بود. ۸/۸/های آموزشی، حمایتی و تولیدی معلولان موضوع ماده فوق از شمول قانون کار مصوب ۹۲ تبصره: کارگاه

ماده چهار

معلولان می‌توانند در استفاده از امکانات ورزشی، تفریحی، فرهنگی و وسایل حمل و نقل دولتی (مترو، هواپیما، قطار) از تسهیلات نیم بها بهره مند گردند.

تبصره: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تربیت بدنی و شهرداری‌ها موظفند کتابخانه، اماکن ورزشی، پارک و اماکن تفریحی خود را به نحوی احداث و تجهیز نمایند که امکان بهره مندی معلولان فراهم گردد.

ماده پنج

افراد تحت سرپرستی معلولان با معرفی سازمان بهزیستی کشور تحت پوشش بیمه خدمات درمانی و معلولان، تحت پوشش بیمه خدمات درمانی و بیمه مکمل درمانی قرار می‌گیرند.

ماده شش

یکی از فرزندان اولیائی که خود ناتوان و معلول بوده (هر دو یا یکی از آنها معلول باشد) و یا حداقل دو نفر از فرزندان آنها ناتوان و معلول باشد. از انجام خدمت وظیفه عمومی معاف می‌گردد.

تبصره: همسرانی که زن ناتوان و معلول خود را سرپرستی می‌نمایند مادامی که سرپرستی همسر ناتوان و معلول را بر عهده داشته باشند از انجام خدمت وظیفه عمومی معاف می‌گردند.

ماده هفت

دولت موظف است جهت ایجاد فرصت‌های شغلی برای افراد معلول تسهیلات ذیل را فراهم نماید:

الف) دولتی و عمومی اعم از کارگری) دستگاه - پیمانی - رسمی (از مجوزهای استخدامی (%۳) اختصاص حداقل سه درصد) الف) وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات، شرکت‌ها و نهادهای عمومی و انقلابی و دیگر دستگاه‌هایی که از بودجه عمومی کشور استفاده می‌نمایند به افراد معلول واجد شرایط.

ب) تأمین حق بیمه سهم کارفرما توسط سازمان بهزیستی کشور و پرداخت آن به کارفرمایانی که افراد معلول را به کار می‌گیرند.

ج) پرداخت تسهیلات اعتباری به واحدهای تولیدی، خدماتی، عمرانی و صنفی و کارگاه‌های تولیدی حمایتی در مقابل اشتغال افراد

معلول به میزانی که در قوانین بودجه سالانه مشخص می‌گردد.

د) پرداخت تسهیلات اعتباری خود اشتغالی (وجوه اداره شده) به افراد معلول به میزانی که در قوانین بودجه سالانه مشخص می‌گردد.

ه) پرداخت تسهیلات اعتباری (وجوه اداره شده) جهت احداث واحدهای تولیدی و خدماتی اشتغال‌زا به شرکت‌ها و مؤسساتی که بیش سرمایه آنها متعلق به افراد معلول است. سهام و (۰.۶%) (از شصت درصد

های دولتی و نهادهای عمومی‌ها، شرکت‌های سازمانی تلفنچی (اپراتور تلفن) دستگاه‌از پست (۰.۶%) (اختصاص حداقل شصت درصد) و به افراد نابینا و کم بینا و معلولان جسمی و حرکتی.

ها و نهادهای عمومی‌ها، شرکت‌های سازمانی متصدی دفتری و ماشین نویسی دستگاه‌از پست (۰.۶%) (اختصاص حداقل شصت درصد) ز به معلولین جسمی - حرکتی

تبصره ۱: کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی مجازند تا سقف مجوزهای استخدامی سالانه خود، افراد نابینا و ناشنوا و معلولین جسمی - حرکتی واجد شرایط را رأساً به صورت موردی و بدون برگزاری آزمون استخدامی به کار گیرند.

تبصره ۲: سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است سه درصد از مجوزهای استخدامی سالانه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات دولتی، شرکت‌ها و نهادهای عمومی و انقلابی را کسر و در اختیار سازمان بهزیستی کشور قرار دهد تا نسبت به برگزاری آزمون استخدامی اختصاصی برای معلولین واجد شرایط با همکاری سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اقدام و معلولین واجد شرایط پذیرفته شده را حسب مورد به دستگاه مربوطه معرفی نماید.

تبصره ۳: سازمان بهزیستی کشور مجاز است در قالب اعتبارات مصوب خود، صندوق فرصت‌های شغلی معلولان و مددجویان بهزیستی را ایجاد و اساسنامه آن را به تصویب هیأت وزیران برساند.

تبصره ۴: سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور موظف است آموزش‌های لازم فنی و حرفه ای را متناسب با بازار کار برای معلولان به صورت رایگان و تلفیقی تأمین نماید.

ماده هشت

معلولان نیازمند واجد شرایط در سنین مختلف می‌توانند با معرفی سازمان بهزیستی کشور از آموزش رایگان در واحدهای آموزشی تابعه وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دیگر دستگاه‌های دولتی و نیز دانشگاه آزاد اسلامی بهره مند گردند.

تبصره: آیین نامه اجرایی این ماده مشترکاً توسط سازمان بهزیستی کشور و وزارتخانه‌های مذکور و دانشگاه آزاد اسلامی ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده نه

از واحدهای مسکونی احداثی (۰.۱%) (بنیاد مسکن انقلاب اسلامی موظفند حداقل ده درصد شهرسازی، بانک مسکن و وزارت مسکن و استیجاری و ارزان قیمت خود را به معلولان نیازمند فاقد مسکن اختصاص داده و با معرفی سازمان بهزیستی کشور در اختیار آنان قرار دهند.

تبصره ۱: سیستم بانکی کشور مکلف است تسهیلات اعتباری یارانه دار مورد نیاز احداث و خرید مسکن معلولان را تأمین و به معلولان یا نمایندگان پرداخت کند. ای که برای معلولان، مسکن احداث‌های آنها و یا مؤسسات خیریه‌تعاونی

تبصره ۲: سازمان ملی زمین و مسکن موظف است زمین مورد نیاز احداث واحدهای مسکونی افراد معلول فاقد مسکن را به نرخ کارشناسی تهیه و در اختیار افراد مذکور و یا تعاونی‌ها و مؤسسات خیریه‌ای که برای آنان مسکن احداث می‌نمایند قرار دهد.

تبصره ۳: معلولان از پرداخت هزینه‌های صدور پروانه ساختمانی، آماده سازی زمین و عوارض نوسازی معاف می‌گردند.

تبصره ۴: سازمان بهزیستی کشور موظف است در قالب اعتبارات مصوب خود در قوانین بودجه سالانه و کمک‌های یارانه ای اشخاص حقیقی و حقوقی نسبت به احداث واحدهای مسکونی برای معلولان و مددجویان اقدام و مالکیت یا بهره برداری آنها را مطابق آیین نامه‌ای که سازمان بهزیستی کشور با همکاری وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران

می‌رسد به معلولان و مددجویان واجد شرایط واگذار نماید.

ماده ده

میزان کمک هزینه (یارانه) پرداختی سازمان بهزیستی کشور به مراکز غیردولتی (روزانه و شبانه روزی) بابت نگهداری، خدمات توانبخشی و آموزشی و حرفه آموزی معلولان همه ساله با در نظر گرفتن نرخ تمام شده خدمات و تورم سالانه مشترکاً توسط سازمان بهزیستی کشور و سازمان مدیریت و برنامه ریزی تهیه و قبل از خرداد ماه هر سال به تصویب هیأت وزیران کشور و وزارت بازرگانی خواهد رسید.

ماده یازده

مرکز آمار ایران موظف است در سرشماری‌های عمومی جمعیت کشور به نحوی برنامه ریزی نماید که جمعیت افراد معلول به تفکیک نوع معلولیت آنها مشخص گردد.

ماده دوازده

سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران موظف است حداقل دو ساعت از برنامه‌های خود را در هفته در زمان مناسب به برنامه‌های سازمان بهزیستی کشور و آشنایی مردم با توانمندی‌های معلولین اختصاص دهد.

ماده سیزده

سازمان بهزیستی کشور موظف است با ایجاد ساز و کار مناسب، نسبت به قیومیت افراد معلول اقدام نماید، دادگاه‌ها موظفند در نصب یا عزل قیم افراد معلول صرفاً از طریق سازمان مذکور عمل و مبادرت به صدور حکم نمایند.

تبصره ۱: سازمان بهزیستی کشور موظف است جهت دفاع از حقوق افراد معلول، در محاکم قضائی و کیل تعیین نموده و به دادگاه مربوطه معرفی کند.

تبصره ۲: سازمان بهزیستی کشور مجاز است در موارد ضروری جهت جلوگیری از تضییع حقوق معلولان بی سرپرست به نمایندگی از آنها در دادگاه‌ها طرح دعوا و دادخواهی نماید.

تبصره ۳: آیین نامه اجرایی این ماده ظرف مدت سه ماه مشترکاً توسط سازمان بهزیستی کشور و وزارت دادگستری تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده چهارده

مؤدیان مالیاتی می‌توانند از طریق سازمان بهزیستی کشور و با نظارت آن جهت احداث مراکز توانبخشی، درمانی و حرفه آموزی و مسکن مورد نیاز افراد معلول اقدام نمایند. گواهی هزینه مؤدیان مالیاتی در موارد فوق که به تایید سازمان بهزیستی کشور رسیده باشد به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی آنان تلقی می‌گردد.

تبصره: آیین نامه اجرایی این ماده مشترکاً توسط سازمان بهزیستی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارائی ظرف مدت ۳ ماه پس از ابلاغ قانونی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده پانزده

رؤسای سازمان‌های بهزیستی استان‌ها مجازند در جلسات شورای برنامه ریزی و توسعه استان و گروه‌های کاری آن به عنوان عضو شرکت نمایند.

تبصره: به منظور کمک به اشتغال معلولان و مددجویان، رئیس سازمان بهزیستی کشور مجاز است در جلسات شورای عالی اشتغال شرکت نماید.

ماده شانزده

اعتبار مورد نیاز اجرای این قانون از محل منابع زیر تأمین می‌گردد:

ها و نهادها حسب وظایف قانونی در قوانین بودجه سالانه منظور می‌نمایند. از محل اعتباراتی که دستگاه - ۱

ای سازمان بهزیستی کشور که تاکنون از محل اعتبارات مذکور خدمات لازم را به معلولان ای و تملک سرمایه از محل اعتبارات هزینه - ۲ ارائه می داده است.

از محل وجوه واصله از اجرای طرح هدفمند کردن یارانه ها در کشور. - ۳

ها وهای دولتی و نهادهای عمومی که میزان سالانه آن برای هر یک از دستگاهها، شرکت های دستگاه از محل صرفه جویی در هزینه - ۴ شرکت ها و نهادها را هیات وزیران مشخص می نماید.

تبصره ۱: آیین نامه اجرایی این ماده توسط سازمان بهزیستی کشور و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۲: آن تعداد و یا بخشی از مواد این قانون که نیاز به اعتبار جدید داشته باشد مادامی که اعتبار لازم از محل منابع مذکور در این ماده تأمین نگردد اجرا نخواهد شد.

قانون فوق مشتمل بر شانزده ماده و بیست و چهار تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ شانزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و نظر شورای نگهبان در مهلت مقرر موضوع اصل نود و چهارم (۴۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران واصل نگردید.

رئیس مجلس شورای اسلامی

آیین نامه های اجرایی

«قانون جامع حمایت از حقوق معلولان»

بسمه تعالی

تأمین اجتماعی برنامه ریزی کشور- وزارت رفاه و سازمان مدیریت و - شهرسازی وزارت مسکن و

های رفاه و تأمین ۳۸۳۱ وزارتخانه/۰۰۱/۹ مورخ ۴۸۳۱/۵۲ بنا به پیشنهاد مشترک شماره ۳/۸۷۷۴/هیئت وزیران در جلسه مورخه ۴ اجتماعی، مسکن و شهرسازی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد تبصره (۴) ماده (۲) قانون جامع حمایت از حقوق نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود: آیین - مصوب ۳۸۳۱ - معلولان

قانون جامع حمایت از حقوق معلولان (۲) نامه اجرایی ماده (آیین

ماده یک

عبارات زیر در این آیین نامه در معانی مشروح زیر به کار می روند:

الف) مناسب سازی: اصلاح محیط و تدارک وسایل حمل و نقل است به طوری که افراد معلول قادر باشند تا آزادانه و بدون خطر در محیط پیرامون خود اعم از اماکن عمومی، معابر، محیط شهری و بین شهری و ساختمان های عمومی حرکت کنند و از تسهیلات محیطی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی با حفظ استقلال فردی لازم بهره مند شوند.

ب) دستگاه های مشمول این آیین نامه: کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها، مؤسسات و شرکت های دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی.

۸۷۳۱ شورای عالی شهرسازی و معماری/۰۱/پ) ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای معلولان: ضوابط مصوب مورخ ۶ اصلاحات بعدی آن برای افراد معلول و ناتوان.

ت) اماکن عمومی: کلیه وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکت های دولتی، اماکن ورزشی، پایانه ها، فرودگاه ها، قطارهای شهری و برون شهری، مراکز تجاری، بانک ها و خود پردازها، بوستان ها، معابر عمومی و نظایر آنها.

ماده دو

شهرداری های سراسر کشور موظفند از صدور پروانه احداث و پایان کار برای ساختمان ها و اماکن عمومی و معابری که ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای معلولان را رعایت نکرده باشند، خودداری نمایند.

تبصره: کلیه دستگاه‌ها موظفند هنگام تنظیم بودجه سالانه خود اعتبارات مورد نیاز مناسب سازی را پیش بینی و به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و دیگر مراجع ذیربط پیشنهاد نمایند.

ماده سه

های از ساختمان (۰۳٪) (ابلاغ این آیین نامه هر سال حداقل سی درصد ها موظفند در طی یک برنامه سه ساله از زمان تصویب دستگاه عمومی وابسته را برای استفاده معلولان، ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای معلولان مناسب سازی نمایند.

ماده چهار

شهرداری‌های سراسر کشور موظفند جهت مناسب سازی اماکن عمومی اقدامات زیر را انجام دهند:

الف) مناسب سازی معابر عمومی با اولویت معابر اصلی و نزدیک به تقاطع‌ها و همچنین پارک‌ها

ب) تجهیز و نصب چراغ‌ها و علائم راهنمایی مناسب در معابر عمومی و برجسته سازی سطوح پیاده روهای نزدیک به تقاطع و همچنین پارک‌ها.

پ) رفع موانع و تطبیق مقررات صدور پروانه با ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای معلولان.

تبصره: اعتبار لازم برای اجرای این ماده و سایر مواردی که بر عهده شهرداری‌ها گذاشته شده است از محل اعتبار مربوط تأمین می‌گردد.

ماده پنج

کلیه شرکت‌ها و سازمان‌های حمل و نقل عمومی درون شهری و برون شهری موضوع این آیین نامه موظفند طی یک برنامه پنج ساله نسبت به مناسب سازی اماکن عمومی خود (ایستگاه‌ها، بنادر و فرودگاه‌ها) و وسایل حمل و نقل عمومی مربوط بر اساس ضوابط و مقررات برای معلولان اقدام نمایند.

ماده شش

شرکت‌های خودرو ساز داخلی موظفند استانداردهای لازم جهت ساخت وسایل نقلیه عمومی به منظور استفاده معلولان و جانبازان را رعایت و نسبت به ساخت خودروهای شخصی متناسب با وضعیت معلولان و بنا به سفارش آنان یا دستگاه‌های ذیربط اقدام نمایند.

ماده هفت

سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و بنیاد شهید و امور ایثارگران موظفند با هماهنگی سازمان بهزیستی کشور نسبت به تولید و پخش برنامه‌های آموزشی در رسانه‌های عمومی (ملی و استانی) برای ارتقاء آگاهی عمومی در زمینه مناسب سازی برای افراد دارای معلولیت اقدام نمایند.

ماده هشت

سازمان بهزیستی کشور موظف است به منظور پیگیری و ایجاد هماهنگی‌های لازم برای مناسب سازی، ستاد هماهنگی و پیگیری مناسب سازی را با ترکیب زیر تشکیل دهد:

۱- تامین اجتماعی یا معاون ذیربط او (رئیس). وزیر رفاه و - ۱

۲- نماینده ثابت وزارت کشور. - ۲

۳- شهرسازی. نماینده ثابت وزارت مسکن و - ۳

۴- برنامه ریزی کشور. نماینده ثابت سازمان مدیریت و - ۴

۵- ترابری. نماینده ثابت وزارت راه و - ۵

۶- نماینده ثابت وزارت صنایع معادن. - ۶

فناوری. نماینده ثابت وزارت علوم، تحقیقات و - ۷

تجهیز مدارس کشور. نماینده ثابت سازمان نوسازی، توسعه و - ۸

امور ایثارگران. نماینده ثابت بنیاد شهید و - ۹

های غیردولتی ایثارگران. نماینده تشکل - ۱۰

های غیر دولتی معلولان. نماینده ثابت شورای هماهنگی تشکل - ۱۱

تبصره: ستاد می‌تواند در صورت ضرورت نسبت به دعوت از سایر سازمان‌های دولتی و غیردولتی و اشخاص صاحب نظر حسب مورد اقدام نماید.

ماده نه

نظارت بر اجرای این آیین نامه در سراسر کشور با سازمان بهزیستی کشور بوده و سازمان یاد شده موظف است گزارش نظارتی خود را به هیئت وزیران منعکس نماید.

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به: دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و مؤسسات دولتی نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

بسمه تعالی

وزارت آموزش و پرورش - وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - وزارت رفاه و تأمین اجتماعی و دانشگاه آزاد اسلامی

های آموزش و پرورش ۳۸۳۱ وزارتخانه/۹/۰۱ مورخ ۴۸۳۱/۱۱ بنا به پیشنهاد مشترک شماره ۵/۶۶۱۴/هیئت وزیران در جلسه مورخ ۵ علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان بهزیستی کشور و دانشگاه آزاد اسلامی و موضوع نامه شماره - قانون جامع حمایت از حقوق معلولان به استناد تبصره ماده (۸) ۳۸۳۱ سازمان بهزیستی کشور و/۱۱/۰۸ مورخ ۴۲-۱/۰۱/۸۴۴۶۱ نامه اجرایی ماده (۸) قانون یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود: آیین - مصوب ۳۸۳۱

قانون جامع حمایت از حقوق معلولان (۸) نامه اجرایی ماده (آیین)

ماده یک

در این آیین‌نامه عبارات به کار رفته در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

را دارا باشد. - ۳۸۳۱ قانون جامع حمایت از حقوق معلولان مصوب - الف) معلول: فردی که شرایط مقرر در ماده (۱)

- مصوب ۳۸۳۱ - قانون جامع حمایت از حقوق معلولان: قانون(ب)

پ) معلول نیازمند واجد شرایط: معلولی که نیازمند بودن وی به تأیید واحدهای ذیربط در سازمان بهزیستی کشور رسیده باشد.

ت) آموزش رایگان: معافیت معلول از پرداخت هزینه‌های آموزشی مربوط.

ث) آموزش: آموزش در تمام مقاطع مختلف تحصیلی شامل مهد کودک (تا قبل از سن ورود به دبستان) ابتدائی، راهنمائی، متوسطه، پیش دانشگاهی، عالی (دانشگاهی)، تخصصی و تکمیلی و آموزش مهارت‌های فنی و حرفه‌ای.

ج) واحدهای آموزشی: واحدهای آموزشی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و آموزش و پرورش، سازمان بهزیستی کشور، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه پیام نور، دانشگاه جامع علمی

کاربردی، واحدهای آموزشی سایر وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی.

ماده دو

کلیه معلولان نیازمند واجد شرایط می‌توانند از آموزش رایگان در تمام مقاطع تحصیلی و در کلیه واحدهای آموزشی بهره‌مند گردند.

ماده سه

شرایط ورود و مدت آموزش معلولان نیازمند واجد شرایط در واحدهای آموزشی برابر ضوابط و مقررات آموزشی حاکم بر واحدهای آموزشی مربوطه خواهد بود و معلولان نیازمند واجد شرایط مجازند فقط از آموزش رایگان برای حداکثر مدت آموزشی تعیین شده در آیین نامه آموزشی واحد آموزشی مربوطه بهره‌مند گردند.

ماده چهار

آن عده از معلولان نیازمند واجد شرایط که از بورسیه تحصیلی یا تعهد دبیری با پوشش صد در صد استفاده می‌نمایند نمی‌توانند از آموزش رایگان مقرر شده در این آیین نامه بهره‌مند شوند.

تبصره: آن عده از معلولانی که بخشی از هزینه آموزش یا بورسیه آنها از منابع اعتباری دستگاه‌های دولتی تامین می‌شود فقط می‌توانند تا سقف کسری هزینه‌های آموزشی از تسهیلات و مزایای این آیین نامه استفاده نمایند.

ماده پنج

سازمان مدیریت موظف است اعتبار مورد نیاز برای دانشجویان معلول نیازمند که بر اساس ماده (۵) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، شوند را پیش بینی و پرداخت نمایند. جذب می - ۳۸۳۱ - فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب اجتماعی و

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به: دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

بسمه تعالی

وزارت رفاه و تأمین اجتماعی - وزارت بازرگانی -

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

۴۸۳۱ وزارت بازرگانی، سازمان مدیریت و/۳/۰۱ مورخ ۴۸۳۱/۳ بنا به پیشنهاد مشترک شماره ۲۵۳/۵/۰ هیئت وزیران در جلسه مورخ ۹ آیین نامه - مصوب ۳۸۳۱ - قانون جامع حمایت از حقوق معلولان) ۰۱ (به استناد ماده سازمان بهزیستی کشور و برنامه ریزی کشور و میزان کمک هزینه (یارانه) قابل پرداخت به مراکز غیردولتی بابت نگهداری، خدمات توانبخشی، آموزشی و حرفه آموزی معلولان را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه اجرایی ماده (۰۱) قانون جامع حمایت از حقوق معلولان

آیین نامه میزان کمک هزینه (یارانه) قابل پرداخت به مراکز غیردولتی بابت نگهداری، خدمات توانبخشی، آموزشی و حرفه آموزی معلولان

ماده یک

عبارات زیر در این آیین نامه در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

۱ - مصوب ۳۸۳۱ - قانون جامع حمایت از حقوق معلولان: قانون -

شبهانه روزی غیردولتی دارای پروانه آموزشی روزانه و توانبخشی و آموزشی غیردولتی: مراکز نگهداری و مراکز نگهداری، توانبخشی و - ۲

فعالیت از سازمان بهزیستی که توسط اشخاص حقیقی، حقوقی، بصورت خصوصی، تعاونی، خیریه یا هیئت امنائی اداره می‌گردند.

شبانه روزی مراکز حرفه آموزی بصورت روزانه و ارایه خدمات: شامل مراقبت، نگهداری، خدمات توانبخشی، درمانی، آموزشی و -۳ نگهداری، توانبخشی و آموزشی غیردولتی.

یا بدون سرپرست که واجد شرایط افراد مشمول این تصویب نامه: معلولان، سالمندان، بیماران روانی مزمن نیازمند دارای سرپرست و -۴ نگهداری و مراقبت در مراکز روزانه و شبانه روزی مطابق ضوابط سازمان بهزیستی کشور باشند.

ماده دو

سازمان بهزیستی کشور مکلف است با رعایت قوانین و مقررات از محل اعتباراتی که در قوانین بودجه سالانه کشور منظور می‌شود. به ازای هر فرد مشمول این تصویب نامه ماهانه مبلغی را به عنوان کمک هزینه بشرح جدول پیوست این تصویب نامه برای ارایه خدمات به مراکز نگهداری، توانبخشی و آموزشی غیر دولتی پرداخت نماید.

تبصره: میزان کمک هزینه پرداختی به هر یک از مراکز نگهداری، توانبخشی و آموزشی غیردولتی برای ارایه خدمات مقرر در این آیین نامه به افراد مشمول این تصویب نامه براساس درجه بندی مراکز فوق که توسط سازمان بهزیستی کشور انجام شده و می‌شود، مشخص و پرداخت خواهد شد.

ماده سه

میزان کمک هزینه قابل پرداخت به مراکز نگهداری، توانبخشی و آموزشی غیردولتی جهت ارایه خدمات توانبخشی و آموزشی به افراد ارقام مندرج در جدول پیوست که تایید شده به مهر (۶٪) (الهویه یا فاقد سرپرست مشمول این تصویب نامه تا میزان شصت درصد مجهول دفتر هیئت دولت است، قابل افزایش می‌باشد.

ماده چهار

سازمان بهزیستی کشور مجاز است به خانواده هایی که افراد مشمول این تصویب نامه را نگهداری می‌نمایند ماهانه کمک هزینه‌ای به میزان توانبخشی آنها در مراکز شبانه روزی غیردولتی پرداخت نماید. کمک هزینه قابل پرداخت برای نگهداری و (۶٪) (شصت درصد

ماده پنج

سازمان بهزیستی کشور مجاز است کمک هزینه قابل پرداخت به مراکز نگهداری، توانبخشی و آموزشی غیردولتی مستقر در استان تهران، های تعیین شده در جدول پیوست این تصویب نامه افزایش دهد. کمک هزینه (۱٪) (گرمسیری را تا سقف مناطق محروم و

تبصره: نقاط محروم و گرمسیری موضوع این ماده با تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تعیین می‌شود.

ماده شش

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است همه ساله اعتبارات لازم را برای پرداخت کمک هزینه به مراکز نگهداری، توانبخشی و آموزشی غیر دولتی و خانواده‌ها به میزان مبالغ تعیین شده در این تصویب نامه در لویح بودجه سالانه منظور نمایند.

ماده هفت

رعایت استانداردهای خدماتی، آموزشی، بهداشتی، توانبخشی، تغذیه‌ای و مراقبتی منظور شده در آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌های تخصصی صدور پروانه فعالیت مراکز نگهداری، توانبخشی و آموزشی غیردولتی و شرایط و ضوابط تعیین شده در این آیین نامه از سوی مراکز نگهداری، توانبخشی و آموزشی غیردولتی دریافت کننده یارانه الزامی است.

تبصره: سازمان بهزیستی کشور موظف است بر رعایت استانداردهای تعیین شده در ماده فوق توسط مراکز غیردولتی دریافت کننده یارانه، نظارت نماید.

ماده هشت

مراکز نگهداری، توانبخشی و آموزشی غیردولتی که اداره آنها بر اساس تبصره (۴۲) قانون بودجه سال ۰۸۳۱ کل کشور و ماده (۸۸) شود در صورت تمایل و تطبیق وضعیت به بخش غیردولتی واگذار شده یا می - مصوب ۰۸۳۱ - قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

خود با مفاد این تصویب نامه مجازند از تسهیلات و مزایای مندرج در این تصویب نامه بهره‌مند و یارانه لازم را به میزان تعیین شده در این تصویب نامه از سازمان بهزیستی کشور دریافت نمایند.

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به: دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، وزارت دادگستری، وزارت امور اقتصادی و دارائی روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

جدول میزان کمک هزینه قابل پرداخت به مراکز توانبخشی، آموزشی و حرفه‌آموزی غیردولتی برای ارایه خدمات به افراد مشمول این تصویب نامه (مبالغ ذیل مربوط به سال پایه بوده و هر ساله متناسب با نرخ تورم افزایش می‌یابد.)

مراکز روزانه (هزار ریال) مراکز شبانه روزی (هزار ریال)

حداقل حداکثر حداقل حداکثر

مبلغ کمک

هزینه پیشنهادی مبلغ کمک

هزینه پیشنهادی مبلغ کمک

هزینه پیشنهادی مبلغ کمک

هزینه پیشنهادی

معلولان ۰۰۰۱ ۰۰۸ ۰۰۵ ۰۰۴

سالمدان ۰۰۰۱ ۰۰۸ ۰۰۵ ۰۰۴

بیماران روانی مزمن ۰۵۲۱ ۰۰۰۱ ۰۰۵ ۰۰۴

بسمه تعالی

سازمان بهزیستی کشور - وزارت دادگستری

۳۸۳۱ بنا به پیشنهاد مشترک وزارت دادگستری و سازمان بهزیستی کشور موضوع نامه شماره ۰۱/هیئت وزیران در جلسه مورخ ۷۲ - قانون جامع حمایت از حقوق معلولان) ۳۱(ماده) به استناد تبصره (۳) ۳۸۳۱ وزارت دادگستری و ۱/۱۱۱/۰۱ مورخ ۱۲۵۵/۲۰/۲۱ آیین نامه اجرایی قانون یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود: - مصوب ۳۸۳۱

قانون جامع حمایت از حقوق معلولان (۳۱) آیین نامه اجرایی ماده)

ماده یک

کلیه دادگاه‌ها موظفند صرفاً با معرفی و اعلام سازمان بهزیستی کشور جهت نصب و عزل قیم برای افراد معلول اقدام نمایند.

ماده دو

تشخیص معلولیت افراد موضوع قانون جامع حمایت از حقوق معلولان به منظور نصب قیم، با کمیسیون پزشکی سازمان بهزیستی کشور خواهد بود.

ماده سه

مراقبت، نگهداری و توانمندسازی معلولان و همچنین نمایندگی قانونی آنها در کلیه امور مربوط به اموال و حقوق مالی تا زمان نصب قیم توسط دادگاه، با سازمان بهزیستی کشور خواهد بود.

ماده چهارم

در موارد فوریت و ضرورت مانند فوریت‌های پزشکی که دسترسی به قیم مقدور نیست و نیز در مواردی که اساساً قیم نصب نشده است، مسئولین بهزیستی در سراسر کشور و همچنین کارکنان بهزیستی به تشخیص رییس سازمان یا رییس اداره، با اختیارات و مسئولیت‌های قانونی قیم عمل خواهند نمود.

ماده پنجم

سازمان بهزیستی کشور مکلف است اجرت قیم موضوع این آیین نامه را از محل اعتباراتی که در بودجه سالیانه پیش بینی می شود، پرداخت نماید.

تبصره: اجرت قیم آن عده از معلولینی که توانایی مالی دارند با تشخیص دادگاه از محل اموال معلولین پرداخت خواهد شد.

ماده ششم

چنانکه قیم به تکالیف قانونی خود مانند ارایه صورتحساب زمان تصدی به دادستان عمل نکند سازمان بهزیستی کشور موظف است مراتب را جهت عزل قیم به دادگاه صالح اعلام نماید.

ماده هفتم

سازمان بهزیستی کشور موظف است نسبت به ارایه مشاوره حقوقی به کلیه معلولان کشور و تعیین وکیل برای دفاع از حقوق افراد معلول در مراجع قضایی اقدام و به دادگاه مربوط معرفی نماید.

تبصره: سازمان بهزیستی کشور مجاز است در موارد ضروری جهت جلوگیری از تضییع حقوق معلولان بی سرپرست به نمایندگی از آنها در دادگاهها و دادرسیها طرح دعوی و دادخواهی نماید.

ماده هشتم

سازمان بهزیستی کشور علاوه بر استفاده از وکلای دادگستری و مشاوران حقوقی موضوع ماده (۷۸۱) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، تعقیب دعاوی مربوط به معلولین برای طرح هر گونه دعوی یا دفاع و - مصوب ۹۷۳۱ - فرهنگی جمهوری اسلامی ایران اجتماعی و می‌تواند از کارشناسان اداره حقوقی یا کارمندان رسمی خود با رعایت شرایط مقرر در ماده (۲۳) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی به عنوان نماینده حقوقی استفاده نماید. - مصوب ۹۷۳۱ - و انقلاب در امور مدنی

تبصره ۱: کانون‌های وکلای دادگستری در سراسر کشور و نیز مرکز امور مشاوران حقوقی، وکلا و کارشناسان قوه قضاییه موظفند حسب درخواست سازمان بهزیستی کشور و ادارات تابعه آن در سراسر کشور نسبت به تعیین وکیل معاضدتی مورد نیاز افراد معلول اقدام نمایند.

تبصره ۲: سازمان بهزیستی کشور مکلف است در صورتی که معلولین به واسطه عدم کفایت دارایی قادر به تأدیه هزینه دادرسی نباشند، دادخواست اعسار از پرداخت هزینه دادرسی به دادگاه تقدیم نماید و دادگاه در صدور حکم مبنای نظرات سازمان را تا حد امکان مورد توجه قرار خواهد داد.

ماده نهم

قیم یا معلول که متقاضی حمایت قضایی می‌باشند باید در خواست کتبی خود را با ذکر دلایل به سازمان بهزیستی کشور تسلیم نمایند.

تبصره: مرجع تشخیص ضرورت حمایت قضایی و حقوقی از معلولین، بالاترین مقام سازمان، مدیران کل ادارات بهزیستی استان‌ها و رؤسای ادارات بهزیستی شهرستان‌های سراسر کشور خواهند بود.

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به: دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین

مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

بسمه تعالی

وزارت امور اقتصادی و دارایی - تأمین اجتماعی وزارت رفاه و - آموزش پزشکی وزارت بهداشت، درمان و

۵۸۳۱ بنا به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان بهزیستی کشور و به استناد ۲/هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳ آیین نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود: - مصوب ۳۸۳۱ تبصره ماده (۴۱) قانون جامع حمایت از حقوق معلولان -

قانون جامع حمایت از حقوق معلولان (۴۱) آیین نامه اجرایی ماده (۱)

ماده یک

های نقدی و بلاعوض کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی به سازمان بهزیستی که جهت احداث‌ها و مشارکت کمک (۰۰۱٪) صد در صد مراکز توانبخشی، درمانی و حرفه آموزی و تأمین مسکن متناسب با نیاز افراد معلول پرداخت می‌گردد، به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی عملکرد سال پرداخت منبعی که مؤدی انتخاب می‌نماید تلقی می‌گردد.

ماده دو

پذیرش هزینه قابل قبول مالیاتی موضوع ماده (۱) این آیین نامه، صرف نظر از نحوه تشخیص (علی‌الرأس و یا رسیدگی به دفاتر قانونی) قابل کسر از درآمد مشمول مالیات کلیه منابع مالیات بر درآمد خواهد بود.

ماده سه

مشارکت غیرنقدی شامل اموال، اعم از منقول و غیرمنقول است که باید توسط کارشناسان رسمی دادگستری تقویم گردد.

ماده چهار

ادارات کل بهزیستی استان مکلفند صورتجلسه دریافت کمک‌های غیرنقدی اعم از منقول و غیرمنقول را که به تأیید مدیر کل و ذی‌حساب رسیده است، ظرف یک هفته در اختیار کمک کننده قرار دهند.

تبصره: صورتجلسه موضوع این ماده به عنوان گواهی سازمان بهزیستی کشور محسوب و به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی می‌شود.

ماده پنج

مصوب - های مستقیم‌ملاک برخوردار از تسهیلات این آیین نامه ارایه گواهی از اداره کل بهزیستی استان ذیربط با رعایت قانون مالیات باشد. و اصلاحات بعدی آن می - ۶۶۳۱

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به: دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر ریاست قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دفتر رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، اداره کل حقوقی، اداره کل قوانین و مقررات کشور، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای عالی اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

شرح آیین‌نامه‌هایی که هنوز به تصویب هیأت محترم وزیران نرسیده است:

، تبصره ۳ ماده ۷ - ۱

آیین‌نامه مذکور توسط سازمان بهزیستی کشور تهیه و به دفتر وزیر محترم رفاه نیز ارسال گردیده و در حال حاضر جهت تأیید نهایی به هیأت محترم دولت ارسال شده است.

تبصره ۴ ماده ۹ - ۲ ،

از نمایندگان وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور دعوت به عمل آمده تا متن آیین‌نامه مذکور تهیه و مراحل بعدی پیگیری شود.

تبصره ۱ ماده ۶۱ ، - ۴

آیین‌نامه مذکور تهیه شده و به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارسال گردیده است.

باشد. الذکر توسط معاونت امور توانبخشی و معاونت هماهنگی امور اشتغال در حال پیگیری می‌های فوق لازم به ذکر است که آیین‌نامه

دستگاه‌های مرتبط با مواد قانون جامع حمایت از حقوق معلولان به تفکیک هر ماده

ها) کلیه وزارتخانه - هیئت محترم وزیران (مجموعه دولت ماده ۱ :

ماده ۲: کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی و انقلابی

ماده ۳: کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی و انقلاب اسلامی

ماده ۴: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تربیت بدنی و شهرداری‌ها

ماده ۵: سازمان‌های بیمه خدمات درمانی و بهزیستی کشور

ماده ۶: سازمان نظام وظیفه

ها و نهادهای عمومی و انقلابی‌ها، مؤسسات، شرکت‌هیئت محترم وزیران، کلیه وزارتخانه، سازمان / ماده ۷: مجموعه دولت

ماده ۸: وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی

ماده ۹: وزارت مسکن و شهرسازی، بانک مسکن و سیستم بانکی کشور بنیاد مسکن، شهرداری‌ها، سازمان ملی زمین و مسکن.

ماده ۱۰: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، وزارت بازرگانی، سازمان بهزیستی کشور، هیئت محترم وزیران

ماده ۱۱: مرکز آمار ایران

ماده ۲۱: سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و سازمان بهزیستی کشور

ماده ۳۱: وزارت دادگستری، سازمان بهزیستی کشور، هیئت محترم وزیران، دادگاهها و محاکم قضایی

ماده ۴۱: وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان بهزیستی کشور، هیئت محترم وزیران مؤدیان مالیاتی اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی

ماده ۵۱: سازمان بهزیستی کشور و ادارات تابعه، استانداری‌ها و فرمانداری‌ها

ماده ۶۱: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، سازمان بهزیستی کشور، هیئت محترم وزیران

[دفتر فرهنگ معلولین](#) منبع :